

ΔΕΕ, Υπόθεση C-226/16

**Eni SpA κ.λ.π. κατά Premier Ministre και Ministre de l'Environnement, de l'Énergie
et de la Mer**

**Απόφαση της 20ης Δεκεμβρίου 2017, (προδικαστική παραπομπή από το Conseil
d'État), δημοσιευμένη στην Ψηφιακή Συλλογή: ECLI:EU:C:2017:1005**

Προδικαστική παραπομπή – Ενέργεια – Τομέας του αερίου – Ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο – Κανονισμός (ΕΕ) 994/2010 – Υποχρέωση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου να λαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση του εφοδιασμού των προστατευόμενων πελατών με αέριο – Άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, σημείο 1 – Έννοια των “προστατευόμενων πελατών” – Άρθρο 8, παράγραφος 2 – Πρόσθετη υποχρέωση – Άρθρο 8, παράγραφος 5 – Δυνατότητα των επιχειρήσεων φυσικού αερίου να εκπληρώνουν την υποχρέωσή τους σε περιφερειακό ή σε ενωσιακό επίπεδο – Εθνική κανονιστική ρύθμιση που επιβάλλει στους προμηθευτές αερίου πρόσθετη υποχρέωση αποθήκευσης αερίου και της οποίας το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνει πελάτες που δεν συγκαταλέγονται στους “προστατευόμενους πελάτες” κατά την έννοια του κανονισμού 994/2010 – Υποχρέωση αποθήκευσης η οποία πρέπει να εκπληρωθεί σε ποσοστό 80 % στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους.

(ΔΕΕ, Πέμπτο Τμήμα, συγκείμενο από τους J. L. da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, E. Levits, A. Borg Barthet (εισηγητή), M. Berger και F. Biltgen, δικαστές. ΓΕ: P. Mengozzi)

Παναγιώτης Αργαλιάς, ΔΝ, Δικηγόρος

I. Εισαγωγή

Ο Κανονισμός 994/2010¹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έθεσε ρυθμίσεις σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο. Στόχος του ανωτέρω Κανονισμού ήταν η συντονισμένη αντιμετώπιση των κρίσεων εφοδιασμού, έτσι ώστε τα μέτρα, που θέτει μονομερώς ένα Κράτος-μέλος,²

¹ Ο Κανονισμός 994/2010 καταργήθηκε από τον Κανονισμό 2017/1938. Ωστόσο, πρόκειται για βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου του Κανονισμού 994/2010 και ως προς τούτου είναι χρήσιμη η παρουσίαση της συγκεκριμένης απόφασης.

² Ας σημειωθεί ότι τα Κράτη-μέλη έχουν σημαντική διακριτική ευχέρεια ως προς την επιλογή μέτρων.

να μην θέτουν σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.³ Ο συγκεκριμένος Κανονισμός αναγνώρισε ότι ορισμένοι πελάτες, όπως τα νοικοκυριά και πελάτες που παρέχουν βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (υγειονομική περίθαλψη, μέριμνα παιδιών, εκπαίδευση, υπηρεσίες πρόνοιας, υπηρεσίες απαραίτητες για τη λειτουργία Κράτους-μέλους) ήταν εξαιρετικά ευάλωτοι και έπρεπε να προστατευθούν. Ως εκ τούτου, στο άρθρο 2 του ανωτέρω Κανονισμού προσδιορίστηκε η έννοια των προστατευόμενων πελατών.⁴ Το άρθρο 2 εντάσσει υποχρεωτικά στην έννοια των προστατευόμενων πελατών τους οικιακούς πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο διανομής ενώ παρέχει διακριτική ευχέρεια στα Κράτη-μέλη να συμπεριλάβουν στην επίμαχη έννοια μικρομεσαίες επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, που ορίζονται στο άρθρο 2. Σημαντική ρύθμιση αποτέλεσε το άρθρο 8 του Κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Κανόνας για τον εφοδιασμό», το οποίο έθεσε υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου σχετικά με τη λήψη μέτρων για να εξασφαλιστεί η παροχή αερίου στους προστατευόμενους πελάτες του Κράτους-μέλους σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.⁵

³ Αιτιολογική σκέψη 5 του Κανονισμού 994/2010

⁴ «προστατευόμενοι πελάτες» νοούνται όλοι οι οικιακοί πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με δίκτυο διανομής αερίου και, εκτός αυτού, εφόσον αποφασίσει σχετικά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ενδέχεται επίσης να συμπεριλαμβάνονται:

α) μικρομεσαίες επιχειρήσεις, υπό τον όρο ότι συνδέονται με δίκτυο διανομής αερίου, και βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με κάποιο δίκτυο διανομής και μεταφοράς αερίου και υπό την προϋπόθεση ότι όλοι αυτοί οι επιπρόσθετοι πελάτες δεν αντιπροσωπεύουν πάνω από το 20 % της τελικής χρήσης αερίου· και/ή

β) εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης, στον βαθμό που παρέχουν θέρμανση στους οικιακούς πελάτες και τους πελάτες που αναφέρονται στο σημείο α), υπό την προϋπόθεση ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν έχουν τη δυνατότητα εναλλαγής καυσίμων και είναι συνδεδεμένες με κάποιο δίκτυο διανομής ή μεταφοράς αερίου.»

⁵ Το άρθρο 8 του Κανονισμού ορίζει ότι «1. Η αρμόδια αρχή απαιτεί από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου τις οποίες προσδιορίζει να λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν την παροχή αερίου στους προστατευόμενους πελάτες του κράτους μέλους στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) ακραίες θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος επτά ημερών ακραίων τιμών το οποίο επέρχεται με στατιστική πιθανότητα μίας φορές μέσα σε 20 έτη·

β) χρονικά διαστήματα τουλάχιστον 30 ημερών εξαιρετικά υψηλής ζήτησης για αέριο, τα οποία επέρχονται με στατιστική πιθανότητα μίας φορές μέσα σε 20 έτη· και

γ) για περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών σε περίπτωση διαταραχής της μεγαλύτερης ενιαίας υποδομής αερίου υπό μέσες χειμερινές συνθήκες.

Η αρμόδια αρχή προσδιορίζει τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο έως τις 3 Ιουνίου 2012 το αργότερο.

2. Οποιοσδήποτε κανόνας για τον αυξημένο εφοδιασμό που υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των 30 ημερών που αναφέρεται στα στοιχεία β) και γ) της παραγράφου 1 ή οποιαδήποτε επιπρόσθετη υποχρέωση που επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο βασίζεται στην

II. Πραγματικά περιστατικά

Στην αγορά ενέργειας της Γαλλίας η αποθήκευση φυσικού αερίου οργανώνεται στο πλαίσιο υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας, που υπέχουν οι προμηθευτές για τη διασφάλιση του αδιάλειπτου εφοδιασμού φυσικού αερίου ακόμη και στην περίπτωση έκτακτων περιστάσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη γαλλική νομοθεσία τα αποθέματα φυσικού αερίου διασφαλίζουν: α. τη λειτουργία και την ισορροπία των δικτύων που συνδέονται με τις υπόγειες αποθηκεύσεις φυσικού αερίου, β. την άμεση ή έμμεση ικανοποίηση των αναγκών των οικιακών πελατών καθώς και των αναγκών των λοιπών πελατών, που δεν έχουν αποδεχθεί διακοπτόμενη παροχή βάσει σύμβασης ή είναι επιφορτισμένοι με αποστολή γενικού συμφέροντος.⁶ Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το άρθρο L. 421-4 του Γαλλικού Κώδικα Ενέργειας *«Κάθε προμηθευτής υποχρεούται να διατηρεί στη Γαλλία, στις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους, είτε ο ίδιος είτε διαμέσου εντολέως, επαρκή αποθέματα φυσικού αερίου, προκειμένου να εκπληρώσει κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 1ης Νοεμβρίου και*

εκτίμηση επικινδυνότητας που αναφέρεται στο άρθρο 9, αντανακλάται στο προληπτικό σχέδιο δράσης και:

- α) συμμορφώνεται με το άρθρο 3, παράγραφος 6'
 - β) δεν στρεβλώνει αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό ούτε παρεμποδίζει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου'
 - γ) δεν επηρεάζει αρνητικά την ικανότητα οποιουδήποτε κράτους μέλους να εφοδιάσει τους προστατευόμενους πελάτες του όπως ορίζει το παρόν άρθρο σε περίπτωση εθνικής, ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης' και
 - δ) συμμορφώνεται με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 11, παράγραφος 5, σε περίπτωση ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης.
- Σε πνεύμα αλληλεγγύης, η αρμόδια αρχή προσδιορίζει στο προληπτικό σχέδιο δράσης και το σχέδιο έκτακτης ανάγκης με ποιον τρόπο μπορεί να μειωθεί προσωρινά οποιοσδήποτε κανόνας για αυξημένο εφοδιασμό ή οποιαδήποτε πρόσθετη υποχρέωση επιβάλλεται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου σε περίπτωση ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης.
3. Μετά τις περιόδους που προσδιορίζονται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, ή υπό συνθήκες σοβαρότερες από εκείνες που ορίζονται στην παράγραφο 1, η αρμόδια αρχή και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου προσπαθούν να διατηρήσουν για το μέγιστο δυνατό χρονικό διάστημα την παροχή αερίου, ιδίως στους προστατευόμενους πελάτες.
 4. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου για την τήρηση των κανόνων για τον εφοδιασμό όπως ορίζονται στο παρόν άρθρο δεν επιβάλλουν διακρίσεις και δεν επιβάλλουν υπέρμετρα βάρη στις επιχειρήσεις αυτές.
 5. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου επιτρέπεται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις αυτές σε περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο, κατά περίπτωση. Η αρμόδια αρχή δεν απαιτεί οι κανόνες του παρόντος άρθρου να πληρούνται μόνο με βάση την υποδομή που βρίσκεται στο έδαφος της χώρας της.
 6. Η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει ότι οι όροι για την παροχή αερίου στους προστατευόμενους πελάτες θεσπίζονται με την επιφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου και σε τιμή που ανταποκρίνεται στην αγοραία αξία του εφοδιαζόμενου αερίου.»

⁶L. 421-3 code de l'énergie (ενεργειακός κώδικας της Γαλλίας).

31ης Μαρτίου τις συμβατικές υποχρεώσεις».Στις 26 Αυγούστου 2016 εκδόθηκε το διάταγμα 2006-1034 της 21ης Αυγούστου 2006, σχετικά με την πρόσβαση στις υπόγειες αποθηκεύσεις φυσικού αερίου. Το ανωτέρω διάταγμα όριζε τους όρους πρόσβασης στις αποθηκευμένες ποσότητες φυσικού αερίου. Ειδικότερα, το διάταγμα προέβλεπε την παροχή σε κάθε προμηθευτή φυσικού αερίου δικαιωμάτων πρόσβασης σε χώρους αποθήκευσης ή «δικαιωμάτων αποθήκευσης», τα οποία καθορίζονται με γνώμονα το πελατολόγιό του, ώστε να καθίσταται δυνατός ο εφοδιασμός των πελατών αυτών κατά τη χειμερινή περίοδο και τη θέσπιση υποχρεώσεων για τους εν λόγω προμηθευτές, ιδίως όσον αφορά τα ελάχιστα αποθέματα που πρέπει να έχουν στην κατοχή τους στην αρχή της χειμερινής περιόδου. Το εν λόγω διάταγμα τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του διατάγματος 2014-328, το οποίο προέβλεπε ότι οι υποχρεώσεις των προμηθευτών όσον αφορά την αποθήκευση υπολογίζονται σε συνάρτηση με τα «δικαιώματα αποθήκευσης», τα οποία πλέον δεν αντιστοιχούν μόνο στην ετήσια κατανάλωση των οικιακών πελατών τους και των πελατών τους που είναι επιφορτισμένοι με αποστολή γενικού συμφέροντος, όπως προέβλεπε το διάταγμα 2006-1034 ως ίσχυε, αλλά και στην κατανάλωση των πελατών που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο διανομής χωρίς να έχουν αποδεχθεί διακοπτόμενη παροχή βάσει σύμβασης.Η τελευταία ρύθμιση του τροποποιητικού διατάγματος 2014-328 αμφισβητήθηκε από τις εταιρείες Eni SpA και της Eni Gas & Power France SA, καθώς και από την Union professionnelle des industries privées, οι οποίες άσκησαν προσφυγές ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας της Γαλλίας (Conseil d'État) με αίτημα την ακύρωση του διατάγματος 2014-328 για κατάχρηση εξουσίας.Με τις προσφυγές τους, οι ENI και Uprigaz υποστήριξαν, μεταξύ άλλων, ότι το διάταγμα αυτό είναι αντίθετο στις διατάξεις του Κανονισμού 994/2010. Συγκεκριμένα, με το διάταγμα αυτό διευρύνεται παρανόμως ο ορισμός των «προστατευόμενων πελατών» που περιέχεται στο άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, σημείο 1, του Κανονισμού.

Τα προδικαστικά ερωτήματα που τέθηκαν από το Συμβούλιο της Επικρατείας της Γαλλίας ήταν τα εξής:

1) Έχει το άρθρο 8, παράγραφος 2, του Κανονισμού 994/2010 την έννοια ότι αποκλείει τη δυνατότητα Κράτους-μέλους να επιβάλλει στους προμηθευτές φυσικού αερίου επιπρόσθετες υποχρεώσεις απορρέουσες από το γεγονός ότι ως

«προστατευόμενοι πελάτες», των οποίων η κατανάλωση συμβάλλει στον καθορισμό του πλαισίου των υποχρεώσεων αποθηκείσεως που αποσκοπούν στη διασφάλιση του αδιάλειπτου εφοδιασμού, χαρακτηρίζονται και πελάτες που δεν μνημονεύονται στο άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου Κανονισμού;

2) Έχει το άρθρο 8, παράγραφος 5, του Κανονισμού 994/2010 την έννοια ότι αποκλείει τη δυνατότητα Κράτους-μέλους να επιβάλλει στους προμηθευτές φυσικού αερίου υποχρεώσεις που αφορούν τον όγκο των αποθηκευμένων ποσοτήτων φυσικού αερίου και τις ροές αποδεσμεύσεως που τις συνοδεύουν, καθώς και τη διατήρηση χωρητικότητας αποθηκείσεως δυνάμει των δικαιωμάτων που αντιστοιχούν στην υποχρέωση διατηρήσεως αποθεμάτων στο εν λόγω Κράτος-μέλος, όταν προβλέπεται συγχρόνως ότι ο υπουργός, κατά την εκτίμηση της επάρκειας της χωρητικότητας αποθηκείσεως ενός προμηθευτή, λαμβάνει υπόψη τα λοιπά μέσα ανταπόκρισης τα οποία αυτός διαθέτει;»

Ας σημειωθεί ότι στο παρόν κείμενο εξετάζεται το πρώτο προδικαστικό ερώτημα.

III. Η απόφαση του ΔΕΕ επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

Το επίμαχο ζήτημα της συγκεκριμένης απόφασης (πρώτο προδικαστικό ερώτημα) ήταν εάν το άρθρο 8, παρ. 2, του Κανονισμού 994/2010 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση, η οποία επιβάλλει στους προμηθευτές φυσικού αερίου υποχρέωση αποθήκευσης αερίου και για πελάτες που δεν συγκαταλέγονται στους «προστατευόμενους πελάτες» που απαριθμούνται στο άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, σημείο 1, του Κανονισμού 994/2010.

Το ΔΕΕ αναλύοντας το άρθρο 8 του Κανονισμού 994/2010 διαπίστωσε ότι η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 του ανωτέρω Κανονισμού υποχρεώνει τα Κράτη-μέλη να διασφαλίζουν στις περιπτώσεις που απαριθμούνται στη διάταξη αυτή τον εφοδιασμό με αέριο ορισμένων πελατών που αποκαλούνται «προστατευόμενοι πελάτες». Στο πλαίσιο της παρ.2 του άρθρου 8 το κράτος μέλος μπορεί να επιβάλλει στους προμηθευτές φυσικού αερίου μέτρα που αποσκοπούν στη διασφάλιση του εφοδιασμού σε ένα κύκλο πελατών ευρύτερου αυτού που προσδιορίζεται με τον όρο προστατευόμενοι πελάτες. Έτσι, τα Κράτη-μέλη δύνανται να θεσπίσουν «κανόνες για αυξημένο εφοδιασμό», ήτοι μέτρα με διάρκεια που υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των 30 ημερών και να επιβάλουν στις επιχειρήσεις φυσικού

αερίου «*πρόσθετες υποχρεώσεις*» για λόγους που σχετίζονται με την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο.

Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι η επίμαχη εθνική κανονιστική ρύθμιση, καθόσον συμπεριέλαβε στους προστατευόμενους πελάτες όχι μόνον τους οικιακούς αλλά και τους μη οικιακούς πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο διανομής και δεν έχουν αποδεχθεί διακοπτόμενη σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου δεν υπερέβη την έννοια των προστατευόμενων πελατών σύμφωνα με τον Κανονισμό 994/2010⁷. Ειδικότερα, η εν λόγω κατηγορία πελατών περιλαμβάνει μονάδες μικρού μεγέθους, όπως μικρές επιχειρήσεις, μικρά υποκαταστήματα μεγάλων επιχειρήσεων, μικρά εμπορικά καταστήματα που ανήκουν σε ολοκληρωμένα δίκτυα ή μικρές βιομηχανικές εγκαταστάσεις που ανήκουν σε μεγαλύτερη επιχείρηση, δεδομένου ότι οι μεγαλύτερου μεγέθους οντότητες δεν συνδέονται με το δίκτυο διανομής αλλά απευθείας με το δίκτυο μεταφοράς. Επιπροσθέτως, η Γαλλική Κυβέρνηση προέβαλλε ότι ο όρος «*μικρομεσαίες επιχειρήσεις*» που απαντά στο άρθρο 2 του Κανονισμού 994/2010 πρέπει να νοηθεί υπό την έννοια ότι δεν καλύπτει μόνο τις οντότητες που υπάγονται στο νομικό καθεστώς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αλλά και οντότητες που συνιστούν, εν τοις πράγμασι, αυτοτελείς μονάδες οι οποίες καταναλώνουν όγκο αερίου ισοδύναμο προς αυτόν που καταναλώνουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις⁸. Με τον τρόπο αυτό η Γαλλική κυβέρνηση επιχείρησε να εντάξει στον όρο μικρομεσαίες επιχειρήσεις υποκαταστήματα, μικρές επιχειρήσεις και εμπορικά καταστήματα που ανήκουν σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις και σε ολοκληρωμένα δίκτυα. Άλλως επιχείρησε, ερμηνεύοντας τον όρο μικρομεσαίες επιχειρήσεις (που τίθεται στο πλαίσιο του προσδιορισμού της επίμαχης έννοιας), να διευρύνει την έννοια του προστατευόμενου πελάτη.

Το ΔΕΕ δεν δέχτηκε τον ισχυρισμό της Γαλλικής Κυβέρνησης διότι η έννοια των προστατευόμενων πελατών δεν σχετίζεται με την ποσότητα του αερίου που καταναλώνουν, αλλά με την ιδιαίτερη προστασία που χρειάζονται σε περίπτωση διακοπής της τροφοδοσίας με αέριο, λόγω της ευάλωτης θέσης τους. Σύμφωνα με

⁷ Σκ. 27 της απόφασης

⁸ Σκ. 28 της απόφασης

την κρίση του ΔΕΕ οι οντότητες στις οποίες αναφέρεται η Γαλλική Κυβέρνηση δεν έχουν την ίδια ανάγκη προστασίας σε περίπτωση διακοπής του εφοδιασμού με αέριο διότι ανήκουν σε όμιλο ή σε ολοκληρωμένο δίκτυο σημαντικού μεγέθους, οπότε έχουν στη διάθεσή τους οικονομικούς και τεχνικούς πόρους προκειμένου να αντιμετωπίσουν διακοπές του εφοδιασμού. Τέτοιου είδους δυνατότητες δεν διαθέτουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Το ΔΕΕ έκρινε ότι ένα Κράτος-μέλος δύναται να επιβάλει στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου πρόσθετη υποχρέωση της οποίας το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνει πελάτες που δεν συγκαταλέγονται στους προστατευόμενους πελάτες. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή προϋποθέτει την τήρηση αυστηρών όρων. Έτσι, θα πρέπει οι πρόσθετες υποχρεώσεις να τηρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Να είναι σαφώς καθορισμένες, διαφανείς, αναλογικές, αμερόληπτες και να προβλέπεται στα σχέδια έκτακτης ανάγκης και προληπτικής δράσης,
2. Να μην προκαλούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου,
3. Να μη θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο άλλων Κρατών-μελών ή της Ένωσης στο σύνολό της,
4. Να μην επηρεάζουν αρνητικά την ικανότητα οποιουδήποτε Κράτους-μέλους να εφοδιάσει τους προστατευόμενους πελάτες σε περίπτωση εθνικής, ενωσιακής ή περιφερειακής έκτακτης ανάγκης,
5. Να μην περιορίζουν αδικαιολόγητα τη ροή του φυσικού αερίου μέσα στην εσωτερική αγορά οποιαδήποτε στιγμή, ιδίως τη ροή του φυσικού αερίου στις πληγείσες αγορές.

Το ΔΕΕ κατέληξε ότι το άρθρο 8, παρ. 2, του Κανονισμού 994/2010 έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση με την οποία επιβάλλεται στους προμηθευτές φυσικού αερίου υποχρέωση αποθήκευσης αερίου για πελάτες που δεν συγκαταλέγονται στους προστατευόμενους πελάτες υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι ανωτέρω προβλεπόμενοι όροι, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

IV. Παρατηρήσεις

Η συγκεκριμένη απόφαση ανέλυσε το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της έννοιας του προστατευόμενου πελάτη ενώ παράλληλα διευκρίνισε τη νομοτεχνική δομή του άρθρου 8 παρ. 1 & 2 εστιάζοντας στην έννοια της πρόσθετης υποχρέωσης. Ειδικότερα στη συγκεκριμένη απόφαση συμπλέκονται η εκπλήρωση του στόχου του αδιάλειπτου εφοδιασμού φυσικού αερίου, η επιχειρηματική ελευθερία των προμηθευτών φυσικού αερίου και η προστασία των ευάλωτων καταναλωτών. Στο ανωτέρω πλαίσιο ανάλυσης είναι χρήσιμο να διατυπώσουμε τις παρακάτω παρατηρήσεις:

Πρώτον, η επιχειρηματολογία της Γαλλικής Κυβέρνησης επικεντρώθηκε στη διεύρυνση της έννοιας του προστατευόμενου πελάτη καθόσον επιχείρησε να εντάξει σε αυτήν ένα είδος μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Υποθέτουμε ότι ο λόγος είναι η αποφυγή τήρησης των αυστηρών προϋποθέσεων του άρθρου 8 παρ. 2 του επίμαχου Κανονισμού. Ενδεχομένως, το Συμβούλιο της Επικρατείας αντιλήφθηκε την σχετική βούληση των εκπροσώπων της Γαλλικής Δημοκρατίας και απέκλεισε από τα προδικαστικά ερωτήματα το άρθρο 2 του Κανονισμού, που προσδιορίζει την έννοια του προστατευόμενου πελάτη. Έτσι, φαίνεται ότι το εθνικό δικαστήριο αντιλήφθηκε το αβάσιμο των ισχυρισμών της Γαλλικής Δημοκρατίας και ενέταξε τη σχετική εθνική ρύθμιση στην έννοια των πρόσθετων υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 8.

Δεύτερον, η απόφαση του ΔΕΕ εστίασε στην ευάλωτη θέση συγκεκριμένων κατηγοριών πελατών και παράλληλα διαπίστωσε ότι οι υποχρεώσεις αυξημένου εφοδιασμού που δύναται να επιβληθούν από τα Κράτη-μέλη στους προμηθευτές φυσικού αερίου αναφορικά με τους πελάτες πρέπει να τηρούν αυστηρές προϋποθέσεις. Ειδικότερα, στην εν λόγω απόφαση ερμηνεύεται από το ΔΕΕ η έννοια της πρόσθετης υποχρέωσης που μπορεί να τεθεί από τα Κράτη-μέλη στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου στο πλαίσιο του άρθρου 8 παρ. 2 του Κανονισμού 994/2010. Εκείνο που διαπιστώνεται είναι ότι οι επιπλέον υποχρεώσεις των προμηθευτών φυσικού αερίου αναφορικά με την ασφάλεια εφοδιασμού πρέπει να τηρούν συγκεκριμένα κριτήρια έτσι ώστε να μην νοθεύεται η εύρυθμη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου και να μην υπονομεύεται η αρμονική συνεργασία μεταξύ των Κρατών μελών της ΕΕ και των θεσμικών οργάνων αυτής.

Τρίτον, η έννοια του προστατευόμενου πελάτη διαμορφώνεται με τρόπο που διατηρεί την ισορροπία μεταξύ Κρατών-μελών και ΕΕ. Με άλλα λόγια το περιεχόμενο της έννοιας του προστατευόμενου πελάτη έχει ένα υποχρεωτικό χαρακτήρα (εμπεριέχει υποχρεωτικά τους οικιακούς πελάτες που συνδέονται με το δίκτυο διανομής) και έναν προαιρετικό χαρακτήρα με την έννοια ότι τα Κράτη-μέλη δύνανται να εντάξουν κατά τη διακριτική τους ευχέρεια μικρομεσαίες επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης στην επίμαχη έννοια αλλά με τους όρους που θέτει το Δίκαιο της ΕΕ. Έτσι, τα όρια της παρεχόμενης διακριτικής ευχέρειας ελέγχονται από το Δίκαιο της ΕΕ.

Τελικά, παρατηρούμε ότι το ΔΕΕ προέκρινε την ισόρροπη ερμηνεία της έννοιας του προστατευόμενου πελάτη και της πρόσθετης υποχρέωσης προκειμένου να μην αποδυναμώνεται η ασφάλεια εφοδιασμού σε περιπτώσεις κρίσης αλλά και να μην τίθενται υπερβολικές υποχρεώσεις στους προμηθευτές φυσικού αερίου δημιουργώντας επισφαλείς όρους ανταγωνισμού και επιχειρηματικής ελευθερίας.